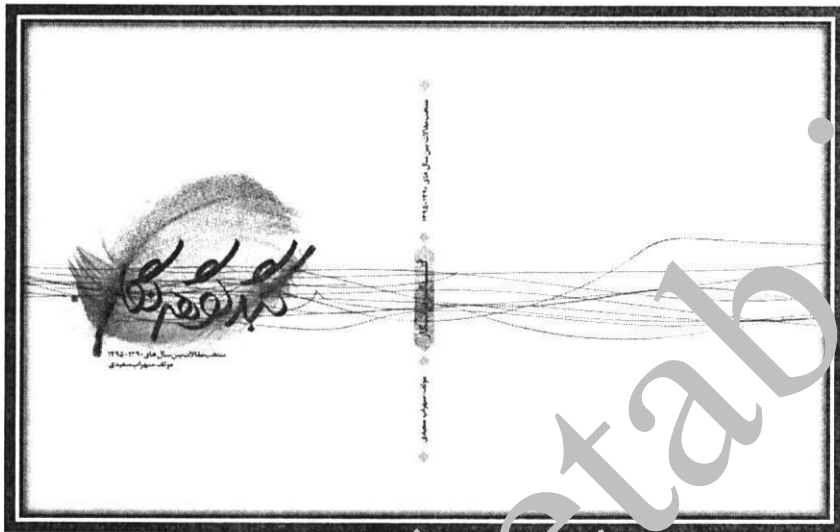

منتخب مقالات بین سال‌های ۱۳۹۰ - ۱۳۹۵
مؤلف: سهراب سعیدی

کتابخانه

(منتخب مقالات بین سال‌های ۱۳۹۰ - ۱۳۹۵ سهراب سعیدی)

مؤلف: سهراب سعیدی

سرشناسه: سعیدی، سهراب، ۱۳۵۸ -

عنوان و نام پدیدآور: گنبد گوهر نگار (منتخب مقالات بین سالهای ۱۳۹۰-۱۳۹۵ سهراب

سعیدی) / مؤلف سهراب سعیدی.

مشخصات نشر: قم: دارالتفسیر، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۷۵۴ ص.

شابک: ۴۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

زبان: فارسی فارسی -- قرن ۱۴

موضوع: Persian essays ۲۰th century

رده بندی کلاس: ۸۰۹۸P R / ۸۴۴۴ گ ۱۳۹۶

رده بندی دهی: ۴۸/۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷

انتشارات دارالتفسیر

گنبد گوهر نگار

نام کتاب: گنبد گوهر نگار

مؤلف: سهراب سعیدی

ناشر: قم، دارالتفسیر

حروف چینی: انوشا سعیدی

صفحه آرای: پرستو امیری

طرح جلد: یونس دهقانی

سال چاپ: ۱۳۹۷

چاپخانه: نینوا، قم

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۵-۵۷۸-۲

مقدمه

کتاب «گنبد گوهر نگار» مجموعه دوم مقالات نگارنده است که مقالاتی از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ را در بر می گیرد. بدیهی است که این مجموعه و هم در مجموعه قبلی «چون پرند نیلگون»، (از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۰) فرار داده ام که خود نقش اول در نگارش آن ها داشته ام و حاصل پانزده سال رنج، پژوهش، تحقیقات کتابخانه ای و میدانی حقیر در ادبیات فارسی، ادب شفاهی و آداب و رسوم مردم هرمزگان بوده است. روی هم رفته این دو کتاب حدود ۸۰ مقاله را شامل می شود. و در بررسی ترانه ها، نوحه ها، چیستان، لالائی، اشعار عامه، ادبیات فارسی، موسیقی، شعر، شروه، دوبیتی، قصه ها، متان، ضرب المثل ها، کودکان، باورها، صنایع دستی، تخیلات و... است که در حکم دو کتاب مرجع برای شناخت هرمزگان است.

در مبحث ادبیات شفاهی و موسیقی باید اضافه کنم: ترانه های بومی و محلی از ر پیدایش بشر وجود داشته است و در واقع ترانه عمری به درازای عمر بشر دارد. در هرمزگان نیز، مانند دیگر مناطق کشور، از دیر زمان، موسیقی، ترانه و شعر وجود داشته

است که در قالب‌های گوناگون سروده و اجرا می‌شده است. یکی از پرپیشینه‌ترین این سروده‌ها، تصانیف و شروه‌ها هستند که دمی، آدمی را از جهان خارج می‌کند و همه‌ی غم‌ها را از وجودت پاک می‌سازد. شروه‌ها پیشینه‌ی دور و درازی در فرهنگ هرمزگان دارند اما بومی سروده‌های قرون اخیر هرمزگان با نام نصرک و ابراهیم منصفی شهواری گره خورده است. در واقع بومی سروده‌ها نیز شاخه‌ای از فرهنگ عامه به حساب می‌آید؛ چراکه ترانه در زیست انسان به خصوص در هرمزگان نقش‌های زیادی ایفا می‌کند. ترانه‌ی هرمزگان، بارتاب رفتارهای اجتماعی و انسانی هرمزگانیان است. در این ترانه‌ها، غم، دل‌شاهی‌ها، دل‌بازی‌ها، زادن و مردن حضور ژرفی دارد. با بررسی ترانه‌های این دیار، شناختی اجزای از سبب معیشت مردم هرمزگان ایجاد می‌شود. در فضای ترانه سرایی هرمزگان ترانه سرایان گفتمانی پیدا می‌کنند که با درد اجتماع آشنایی داشته‌اند این شاعران مردمی، با ترانه‌هایشان بازگو کرده فرهنگ و رویدادهای تاریخی مقطعی از تاریخ هرمزگانند. در نگاهی دیگر ترانه‌ها، واگو کنند، امیال، خواسته‌ها و اعتراض‌های مردمی‌اند که دارای غنی‌ترین و زیباترین موسیقی و ازجمله گشاینده رنج بارتترین وضعیت زندگی بوده‌اند همین گونه با بررسی صنایع دستی با تاریخ شفاهی تمدن این استان پی می‌بریم. با بررسی نخل پی می‌بریم که این درخت مفید در حکم فرزند بزرگ مردم هرمزگان بوده و مسکن، خوراک و ادوات زندگی‌شان از آن تأمین می‌شده است. مقالاتی که در آداب و رسوم و ادب شفاهی است خواننده را در شناخت هرچه بیشتر هرمزگان یاری می‌دهد. هرچند قبلاً نیز حدود ۳۸ کتاب در شناخت هرمزگان چاپ نموده‌ام و بعضی از مقالات این دو مجموعه در حکم فشرده‌ای از آن چند کتاب است. در مبحث مقالات ادبی نیز هم به نظم و هم به نثر توجه کرده‌ام و از آنجا که ادب پارسی، اقیانوسی پهناور است در این دو کتاب تنها قطره‌ای آمده است و آن ۲۳ مقاله از ۸۰ مقاله

برگزیده شده‌ام است که حدود ۲۵/۰ مقالاتم را شامل می‌شود که در باب ادب فارسی است و ۷۵ درصد دیگر در باب ادب شفاهی و آداب و رسوم است. امید آنکه تلاش ۱۵ ساله نگارنده در جهت شناخت استان هرمزگان و قابلیت‌های ادب شفاهی و آداب و رسوم و همین‌طور سخنانی در باب ادبیات فارسی، مثمر ثمر واقع شود. ادب شفاهی، هرمزگان که از تیر رس نگاه پژوهشگران دور مانده نکاتی بکر و غنی دارد که آرزو می‌کنم در آینده پژوهشگران بومی و ملی بدان بپردازند. هر چند خود نیز از موضوع ادب شفاهی و شناساندن قابلیت‌های فرهنگی استان کوتاه نیامده‌ام و کوتاهی نخواهم کرد تا قلمم بتواند است و زندگی در جان.

سهراب سعیدی-

مرداد ماه ۱۳۹۶ میناب

مقاله ۴۱:	بررسی نقش خواهر داماد در باسنگ‌های آئین ازدواج هرمزگان.....	۹
مقاله ۴۲:	بررسی جایگاه زنان در ترانه‌های عامیانه نصرک.....	۳۸
مقاله ۴۳:	ابراهیم متصفی شاعر خنیاگر هرمزگانی.....	۶۲
مقاله ۴۴:	بررسی جایگاه موسیقی در استان هرمزگان.....	۸۲
مقاله ۴۵:	بررسی بومی ترانه‌های عامیانه هرمزگان.....	۱۰۱
مقاله ۴۶:	بررسی عناصر اقلیمی جنوب در ترانه‌های عامیانه هرمزگان.....	۱۲۴
مقاله ۴۷:	بررسی ویژگی‌های سبکی و ادبی در اشعار مرثیه ملا علی فاخر.....	۱۴۵
مقاله ۴۸:	بررسی و تبیین نگاه شاعران هرمزگان به دریای عمان و خلیج فارس.....	۱۶۲
مقاله ۴۹:	بررسی عشق و عاشقی در ترانه‌های عامیانه بندری هرمزگان.....	۱۹۲
مقاله ۵۰:	بررسی ادبیات آئینی شمال و جنوب کشور با تاکید بر اشعار ملا علی فاخری و حسینعلی قضانی.....	۲۱۸
مقاله ۵۱:	بررسی ترانه‌های کودکان هرمزگان.....	۲۳۹
مقاله ۵۲:	بررسی آلبوم یار در ترانه‌های عامیانه بندری هرمزگان.....	۲۵۹
مقاله ۵۳:	بررسی باورهای عامه در آئین ازدواج هرمزگان.....	۲۷۶
مقاله ۵۴:	بررسی دل در ترانه‌های عبدالرحمن محب.....	۲۹۵
مقاله ۵۵:	بررسی نقش تخم مرغ در فرهنگ عامیانه هرمزگان.....	۳۰۸
مقاله ۵۶:	بررسی نقش حیوانات در ضرب‌المثل‌ها و چیستان‌های عامیانه هرمزگان.....	۳۲۷
مقاله ۵۷:	بررسی جایگاه زن در ضرب‌المثل‌ها و چیستان‌های عامیانه هرمزگان.....	۳۴۸
مقاله ۵۸:	بررسی باورها و عقاید عامه در مورد کودک حامله میناب.....	۳۶۰
مقاله ۵۹:	بررسی و تحلیل لالائی‌های کودکان هرمزگان.....	۳۷۹
مقاله ۶۰:	بررسی آبیاری سنتی گاو و چاه در میناب.....	۴۰۱
مقاله ۶۱:	بررسی مثل در ادبیات کودکان میناب.....	۴۱۴
مقاله ۶۲:	امید در شعر شاعران پارسی.....	۴۳۰
مقاله ۶۳:	انتظار موعود در شعر شاعران معاصر انقلاب (با تکیه بر اشعار سید حسن حسینی، قیصر امین پور و سلمان هراتی).....	۴۴۱
مقاله ۶۴:	بررسی جایگاه نخل در ادبیات شفاهی مردم میناب.....	۴۶۱
مقاله ۶۵:	نمودهای مردم شناختی در گویش میناب.....	۴۷۹
مقاله ۶۶:	بررسی آداب رفتاری و آئین‌های اداری فرهنگی در تاریخ بیهقی.....	۴۹۹
مقاله ۶۷:	بررسی انواع پاپوش، روپوش و سرپوش سنتی مردم هرمزگان.....	۵۱۱
مقاله ۶۸:	بررسی چند مراسم فرهنگی مذهبی در هرمزگان.....	۵۱۱
مقاله ۶۹:	بررسی نقش نخل در فرهنگ عامیانه میناب.....	۵۶۲
مقاله ۷۰:	بررسی فرهنگ عامه در بومی ترانه‌های قدیمی بندری.....	۵۸۲
مقاله ۷۱:	نصرک شاعر عریان گوی مردمی.....	۵۹۵

- مقاله ۷۲: بررسی بومی سروده‌های ابراهیم منصفی شهواری..... ۶۰۵
- مقاله ۷۳: نگاهی به تأثیر پذیری حافظ از شاعران متقدم و تأثیر گذاری او بر شاعران متأخر..... ۶۲۱
- مقاله ۷۴: بررسی خصوصیات و درون‌مایه‌ی قصه‌های رایج در استان هرمزگان..... ۶۳۲
- مقاله ۷۵: بررسی درون مایه و ساختار چیستان‌های رایج در استان هرمزگان..... ۶۴۶
- مقاله ۷۶: حمد الهی و مدایح نبوی در شعر عطار..... ۶۶۳
- مقاله ۷۷: رمضان در فرهنگ مردم هرمزگان..... ۶۸۷
- مقاله ۷۸: بررسی لفظ معنای عشق در دوبیتی‌های سید محیا در کتاب، محیا شاعری از جنوب..... ۶۹۵
- مقاله ۷۹: نقد و بررسی جنبه ناتورالیستی داستان «یک شهر و چند نام» (اثر مهدی میرابی نویسنده میناب جنوب)..... ۷۰۹
- مقاله ۸۰: بررسی سبک و اشعار عطار با تأکید بر دیوانگی..... ۷۱۸
- مقاله ۸۱: بررسی جنبه‌ی زیبا شناس شعر محیا..... ۷۳۷